

Pradžia>Teisės specialistų paieška>Teisinių profesijų rūšys

Dėmesio! Šiame puslapyje originalo kalba ([LT](#)) neseniai atlikta pakeitimų.

Puslapį jūsų pasirinkta kalba šiuo metu rengia mūsų vertėjai.

Jis jau išverstas į šias kalbas.

Swipe to change

prancūzų

Teisinių profesijų rūšys

Belgija

Šioje dalyje apžvelgiamos įvairios Belgijos teisininkų profesijos. Teisininko profesijos. Įžanga Prokuratūra Teisėjai Advokatai Notarai Kitos teisininko profesijos Nemokamas teisinės konsultacijos teikiančios organizacijos Teisinių duomenų bazės Federacinės viešosios teisingumo tarnybos portalas

Teisininkų profesijos. Įžanga

Šioje dalyje pateikiama tam tikra informacija apie šias teisininko profesijas:

prokuratūros teisės pareigūnus,

teisėjus,

advokatus,

notarus ir

antstolius.

Prokuratūra

Organizacinė sistema

Prokuratūrą (*ministère public/openbaar ministerie*, dar vadinamą *parquet/parket*), kurios pagrindinė funkcija yra vykdyti persekiojimą (žr. toliau), sudaro teismo pareigūnai, kurie yra kvalifikuoti teisėjai (*Magistrats/magistraten*) ir vykdo jiems pavestas užduotis konkretaus **teismo**, kuriame dirba, jurisdikcijos srityje.

Visose **teismų apygardose** (*arrondissement judiciaire/gerechtelijk arrondissement*) pirmosios instancijos teisme (*tribunal de première instance/rechtbank van eerste aanleg*) ir nepilnamečių bylų teisme (*tribunal de la jeunesse/jeugdrechtbank*), kuris yra pirmosios instancijos teismo padalinys, prokuratūrai atstovauja **karališkasis prokuroras** (*procureur du Roi/procureur des Konings*), vyriausieji prokuroro pavaduotojai (*premiers substituts/eerste substituten*) ir pavaduotojai (*substituts/substituten*). Pagal savo jurisdikcijos sritį jie taip pat dalyvauja policijos teismo arba teismų (*tribunal de police/politierechtbank*) ir komercinių bylų teismo (*tribunal de commerce/handelsrechtbank*) bylose.

Darbo ginčų teismuose (*tribunaux de travail/arbeidsrechtbanken*) šias funkcijas vykdo pareigūnas, vadinamas **darbo auditoriumi** (pranc. *auditeur du travail/arbeidsauditeur*), kuriam taip pat padeda jo pavaduotojai ir (gali būti) vyriausieji pavaduotojai. Šie pareigūnai pagal savo kompetencijos sritį taip pat dalyvauja baudžiamosiose bylose baudžiamųjų bylų teisme (*tribunal correctionnel/correctionele rechtbank*), kuris yra pirmosios instancijos teismo skyrius, ir policijos teisme arba teismuose.

Kiekviename apeliaciniame teisme (*cour d'appel/hof van beroep*) ir **darbo ginčų teisme** (*cour du travail/arbeidshof*) šias funkcijas vykdo **generalinis prokuroras** (*procureur-général/procureur-generaal*). Jis vadovauja apeliacinio teismo (*parquet général/parket-generaal*) bei atitinkamo darbo ginčų teismo (*auditorat général/arbeidsauditoraat-generaal*) organo generalinės prokuratūros teisės pareigūnams ir juos prižiūri. Apeliaciniame teisme generaliniam prokurorui padeda vyriausiasis generalinis advokatas (*premier avocat-général/eerste advocaat-generaal*), generaliniai advokatai (*avocats-généraux/advocaten-generaal*) ir generalinio prokuroro pavaduotojai (*substituts généraux/substituten-generaal*). Darbo ginčų teisme generaliniam prokurorui taip pat padeda vyriausiasis generalinis advokatas, generaliniai advokatai ir generalinio prokuroro pavaduotojai.

Kasaciniame teisme (*Cour de cassation/Hof van cassatie*) prokuroro funkcijas vykdo **generalinis prokuroras, priskirtas prie Kasacinio teismo**, jam padeda vyriausiasis generalinis advokatas ir generaliniai advokatai. Nors vartojamos tokios pat sąvokos, prokuroro pareigos šiame teisme visiškai kitokios. Kasacinis teismas nenagrinėja bylų iš esmės, bet tikrina, ar procesas vyko teisėtai ir tvarkingai.

Prokuratūra **savarankiškai** atlieka atskirų bylų tyrimus ir vykdo persekiojimą. Tik atsakingas ministras turi teisę nurodyti vykdyti persekiojimą ir parengti privalomas baudžiamosios politikos gaires, įskaitant tyrimų ir persekiojimo gaires.

Funkcijos ir pareigos

Prokuratūra atlieka įvairias užduotis ir pareigas. Šios užduotys ir pareigos susijusios ir **su baudžiamųjų bylų**, ir **su civilinių bylų nagrinėjimu ir kontrole**.

Baudžiamosiose bylose prokuratūros teisės pareigūnai gina viešąjį interesą ir stengiasi užtikrinti tinkamą baudžiamojo proceso eigą ir baigtį. Tai jie užtikrina ir per pagrindinį teismo procesą, ir ankstesniais apklausos ir tyrimo etapais (šias procedūras prižiūri vienas iš dviejų teismų, ikiteisminio nagrinėjimo skyrius (*chambre du conseil/raadkamer*) arba kaltinimo skyrius (*chambre des mises en accusation/kamer van inbeschuldigingstelling*)). Teismo posėdyje jie prašo teismo taikyti baudžiamąją teisę, taip pat stengiasi užtikrinti, kad būtų imamasi reikiamų priemonių ir užtikrinamas tinkamas priimtų nuosprendžių vykdymas.

Prisiekusiųjų teisme (*cour d'assises/hof van assisen*) prokuroro pareigas eina generalinis prokuroras, priskirtas prie apeliacinio teismo, tačiau jis į šį teismą taip pat gali skirti kitą prokuratūros pareigūną.

Civilinėse bylose prokuratūra įstatymų nustatytais atvejais ir kai to reikia pagal viešąją politiką, savo iniciatyva įstoja į bylą. Tokiais atvejais prokuroras pateikia nuomonę (raštu arba žodžiu). Prokuratūros nuomonės prašyti privaloma bylose, susijusiose su specifinėmis sritimis, išvardytomis Teismų kodekso (*Code judiciaire/Gerechtelijk Wetboek*) 764 straipsnio pirmoje pastraipoje. Prokuratūra taip pat gali prašyti pateikti informaciją apie kitas bylas, kad galėtų pareikšti savo nuomonę, kai mano, kad tai tikslinga, arba teismas pats gali siūlyti informuoti prokuratūrą (Teismų kodekso 764 straipsnio antra pastraipa).

Be šių pirmiau aprašytų pagrindinių užduočių, prokuratūra savo jurisdikcijos srityje taip pat užtikrina, kad **su baudžiamąja politika susiję sprendimai ir gairės būtų stebimi ir tinkamai taikomi**.

Baudžiamosios politikos gaires rengia teisingumo ministras, pasitaręs su penkių penkių apeliacinių teismų generalinių prokurorų kolegija (*collège des procureurs généraux/college van procureurs-generaal*).

Šiai kolegijai vadovauja teisingumo ministras; ji priima sprendimus siekdama, kad politika būtų kuo nuosekliau rengiama ir koordinuojama ir kad prokuratūra apskritai veiktų tinkamai.

Kolegijos jurisdikcija apima visą šalies teritoriją, jos sprendimai privalomi apeliacinių teismų generaliniams prokurorams ir visiems prokuratūros nariams, kurie yra pavaldūs šiems generaliniams prokurorams ir veikia jų vadovaujami.

Daugiau informacijos galima rasti [Federacinės viešosios teisingumo tarnybos](#) interneto svetainėje (Teisingumo ministerija, skilčių antraštės (prancūzų kalba) „Ordre judiciaire“ - „Ministère publique“ arba (olandų kalba) „Rechterlijke Orde“- „Openbaar Ministerie“).

Teisėjai

Organizacinė sistema

Išskiriami **pirmininkaujantys teisėjai** (*la magistrature assise/de zittende magistratuur*) – jie sprendžia jiems perduotas bylas, ir nuolatiniai teisėjai (*la magistrature debout/de staande magistratuur*) – prokuratūroje dirbantys teisės pareigūnai (žr. pirmiau).

Apskritai bylas sprendžiantys žemesnės instancijos teismų teisėjai vadinami **juges/rechters**, o apeliacinių teismų teisėjai – **conseillers/raadsheren**.

Bylas sprendžiančių teisėjų **funkcijos** – taikyti teisės normas jiems pavestiems nagrinėti atvejams arba ginčams civilinėse bylose, taip pat taikyti teisės normas nusikaltimą padariusiems asmenims.

Kai kuriuose žemesnės instancijos teismuose kartu su profesionaliais teisėjais posėdžiauja neprofesionalūs arba teisinio išsilavinimo neturintys teisėjai.

Neprofesionalūs teisėjai dirba šiuose teismuose:

komercinių bylų teisme: profesionalūs teisėjai ir neprofesionalūs teisėjai (vadinamieji *juges consulaires/consulaire rechters*);

darbo ginčų teisme: profesionalūs teisėjai ir neprofesionalūs teisėjai (vadinamieji *juges sociaux/sociale rechters*);

bausių vykdymo teisme (*tribunal de l'application des peines/strafuitvoeringsrechtbank*): profesionalūs teisėjai ir neprofesionalūs teisėjai (vadinamieji *assesseurs en application des peines/assessoren in strafuitvoeringszaken*).

Atsakinga institucija

Aukščiausioji teisingumo taryba (*Conseil supérieur de la justice/Hoge Raad voor de Justitie*) vykdo **trejopas** funkcijas:

atlieka lemiamą vaidmenį, kad teisėjai (įskaitant prokuratūros teisės pareigūnus) būtų **skiriami** objektyviai, ne politiniais motyvais;

vykdo teisminių institucijų (įskaitant prokuratūrą) veiklos, ypač skundų nagrinėjimo, **išorės priežiūrą**;

teikia nuomones politikams dėl teismų veiklos tobulinimo.

Daugiau informacijos galima rasti [Aukščiausiosios teisingumo tarybos](#) interneto svetainėje.

Advokatai

Funkcijos ir pareigos

Advokatai (*avocats/advocaten*) yra teisės ir teisingumo specialistai. Jie privalo laikytis profesinio elgesio taisyklių, kuriomis užtikrinamas **visiškas advokatų nepriklausomumas**. Advokatai taip pat privalo laikytis profesinės paslapties apsaugos reikalavimų.

Advokatai rengiami dirbti įvairiose, dažnai tarpusavyje susijusiose teisės (jmonių teisės, administracinės teisės, miestų planavimo teisės, mokesčių teisės, šeimos teisės ir pan.) srityse. Dirbdami advokatai gali specializuotis vienoje ar keliuose iš šių sričių ir jose įgyti konkrečios patirties.

Advokatai gali padėti jums ne tik teismuose, bet ir visais kitais atvejais, kai gali prireikti teisinės pagalbos, atstovo, specialisto dokumentams parengti ar net moralinės paramos.

Taigi, advokato pareiga yra trejopa:

advokatai **pataria**,

advokatai **sutalko**,

advokatai **gina**.

Bet kuris advokatas gali ginti savo klientus ir atstovauti jiems visuose šalies teismuose – policijos teisme, civiliniame magistratų teisme (*justice de paix/vrederegerecht*), pirmosios instancijos teisme, komercinių bylų teisme, darbo ginčų tribunole, apeliaciniame teisme, darbo ginčų teisme, prisiekusiųjų teisme, Valstybės taryboje (*Conseil d'État/Raad van State*), ir net kitų Europos Sąjungos šalių teismuose.

Advokatai taip pat padeda per arbitražo arba tarpininkavimo procedūras, visas alternatyvaus ginčų sprendimo procedūras ir per visus posėdžius.

Advokato pagalbos prašoma ne tik kilus ginčui. Advokatai konsultuoja, rengia arba koreguoja sutartis, taip dažnai padėdami išvengti būtinybės kreiptis į teismą.

Advokatai taip pat gali padėti, jei norite išsinuomoti arba pirkti nekilnojamąjį turimą, įsteigti įmonę, esate per daug įsiskolinę, norite sudaryti sutartį su nauju darbdaviu, nukentėjote per nelaimingą atsitikimą arba užpuolimą, esate kviečiamas į teismą, skiriamas su partneriu ir pan.

Advokatas visiems

Įstatymu nustatyta, kad mažas pajamas gaunantiems asmenims teikiama teisinė pagalba (*aide juridique/juridische bijstand*, anksčiau vadinta „*pro deo*“) ir pagalba padengiant teismo išlaidas (*assistance judiciaire/rechtsbijstand*).

Kai teikiama **teisinė pagalba**, advokato paslaugos suteikiamos visiškai arba iš dalies nemokamai. Ji teikiama dviem lygmenimis:

Pirminę teisinę pagalbą (*aide juridique de première ligne/eerstelijnsbijstand*) gali gauti visi asmenys, nepriklausomai nuo pajamų dydžio. Į advokatus galima kreiptis nuolat (*permanence/permanentie*) trumpos konsultacijos: pradinės konsultacijos, prašyti informacijos ir pan.

Už pirminės teisinės pagalbos teikimą atsakingos vadinamosios „teisinės pagalbos komisijos“ (*Commissions d'Aide Juridique/Commissies voor Juridische Bijstand*).

Antrinę teisinę pagalbą (*aide juridique de deuxième ligne/tweedelijnsbijstand*) teikiama asmenims, kurie atitinka tam tikrus finansinius kriterijus arba yra atsidūrę tam tikroje padėtyje. Ši pagalba pagal aplinkybes yra nemokama arba iš dalies nemokama. Tai reiškia, kad bus paskirtas advokatas, kuris jums padės per teismo arba administracinį procesą, suteiks jums išsamesnes konsultacijas ar net padės per tarpininkavimo procedūrą.

Už antrinės teisinės pagalbos teikimą atsakingi vadinamieji teisinės pagalbos biurai (*Bureaux d'Aide Juridique/Bureaus voor Juridische Bijstand*).

Kai teikiama **pagalba dengiant teismo išlaidas**, teismo proceso išlaidų dengti nebus reikalaujama arba reikės padengti tik jų dalį (tai registravimo išlaidos (*droit de greffe/griffierechten* or *droits d'enregistrement/registratierechten*), mokesčiai teismo antstoliams (*huissiers de justice/rechtsdeurwaarders*), notarams (*notaires/notarissen*) arba mokesčiai už ekspertų ataskaitas). Norėdami pasinaudoti šia pagalba dengiant teismo išlaidas asmenys privalo patys arba per savo advokatą kreiptis į teisinės pagalbos biurą.

Atsakingos institucijos

Visi advokatai yra advokatų asociacijos (*barreau/balie*) nariai. Šiuo metu Belgijoje veikia 28 advokatų asociacijos.

Prancūzakalbių ir vokiečiųkalbių advokatų asociacija (*Ordre des barreaux francophones et germanophone/Kammer der französischsprachigen und deutschsprachigen Rechtsanwaltschaften* (AVOCATS.BE)) vienija visas šalies prancūzakalbės ir vokiečiųkalbės bendruomenių advokatų asociacijas (13 prancūzakalbių advokatų asociacijų ir vieną vokiečiųkalbės advokatų asociaciją).

Olandakalbių advokatų asociacija (*Orde van Vlaamse Balies* (OVBB)) vienija visas šalies olandakalbės bendruomenės advokatų asociacijas (14 advokatų asociacijų).

Informacijos apie advokato profesiją pateikiama šiose interneto svetainėse:

[Belgijos prancūzakalbių ir vokiečiųkalbių advokatų asociacija](#)

[Olandakalbių advokatų asociacija](#)

Šiomis duomenų bazėmis galima naudotis **nemokamai**.

Notarai

Notarai yra Karaliaus skiriami **valstybės pareigūnai**, kurių užduotis visų pirma – tvirtinti jų akivaizdoje sudarytų teisinių dokumentų autentiškumą. Pagal įstatymus reikalaujama, kad rengiant tam tikrus dokumentus dalyvautų notaras ir kad notaras užregistruotų šalių susitarimą (**autentiški dokumentai**, *actes authentiques/authentieke akten*). Taigi, pvz., notaras turi dalyvauti, kai parduodamas nekilnojamasis turtas. Be autentiškų dokumentų rengimo, notaro paslaugų taip pat gali prireikti, kai norima parduoti nekilnojamąjį turtą, parengti privatų susitarimą, pareikšti nuomonę ir pan.

Notarų kompetencija apima tris svarbias sritis:

nekilnojamojo turto teisę (nekilnojamojo turto pardavimą, skolinimąsi ir pan.);

šeimos teisę (vedybų sutartis, paveldėjimą, santuokos nutraukimą ir pan.) ir

verslo teisę (imonių steigimą ir pan.).

Veikia **Nacionaliniai notarų rūmai** (*Chambre nationale des notaires/Nationale Kamer van Notarissen*). Pagrindiniai jų **uždaviniai**:

pagal savo kompetenciją atstovauti Belgijos notarams valdžios institucijose;

nustatyti profesinio elgesio taisykles;

teikti notarų rūmams rekomendacijas, kad padėtų palaikyti profesinę drausmę.

Provincijose veikiantys rūmai yra notarų profesinės drausmės įstaigos – pagrindinė jų užduotis yra užtikrinti, kad būtų laikomasi profesinio elgesio taisyklių, ir spręsti profesinius ginčus (be kitų dalykų, jie nagrinėja skundus).

Karališkoji Belgijos notarų federacija (*Fédération Royale du Notariat Belge (FRNB)/Koninklijke Federatie van het Belgisch Notariaat (KFBN)*) – tai profesinė asociacija, padedanti notarams kasdieniame darbe, teikdama specializuotas paslaugas ir atstovaudama notarams įvairiose bylose.

Daugiau informacijos pateikiama [Belgijos karališkosios notarų federacijos](#) interneto svetainėje.

Kitos teisininko profesijos

Antstoliai

Antstoliai yra **valstybės teisės pareigūnai**, savo funkcijas vykdančys kaip **savarankiškai dirbantys specialistai**. Kitaip tariant, jų profesinė padėtis yra dvejopa: viena, jie yra valstybės pareigūnai, antra, savo funkcijas vykdo **nepriklausomai**.

Antstolis yra **valstybės teisės pareigūnas**, nes valstybė jam perdavė dalį oficialių įgaliavimų. Dėl šios priežasties antstolis negali atmesti prašymo imtis veiksmų, nebent to neleidžiama daryti pagal profesinio elgesio kodeksą arba pagal įstatymus, pvz., jei kyla interesų konfliktas arba prašymas yra neteisėtas.

Antstoliai niekada nesiima veiksmų savo iniciatyva – visada veikia asmens, davusio jam oficialius nurodymus, prašymu. Vykdydamas kiekvieną užduotį, antstolis privalo laikytis įvairių teisinių reikalavimų. Už atliekamą darbą antstoliai gali reikalauti sumokėti mokesčių, kad būtų padengtos visos jo išlaidos arba jų dalis.

Kaip **savarankiškai dirbantys specialistai** antstoliai veikia nepriklausomai ir nešališkai. Antstolio profesine patirtimi gali naudotis kiekvienas. Iš valdžios institucijų antstoliai negauna jokio atlyginimo, kompensacijos ar kitokio užmokesčio. Antstoliai už viską turi mokėti patys.

Veiksmus, kurių antstoliams gali tekti imtis, galima suskirstyti į dvi dideles grupes. Tai: **neteisminės priemonės** (*interventions extrajudiciaires /buitengerechtelijke tussenkomsten*, pvz., skolų išieškojimas arba faktų nustatymas neteisimine tvarka) ir **teisminės priemonės** (*interventions judiciaires /gerechtelijke tussenkomsten*, tai yra, vykdomųjų raštų įteikimas, sprendimų vykdymo užtikrinimas). Kai antstolis imasi kurių nors iš šių priemonių, dažnai privalo suteikti jums informaciją apie tai, kaip galite pasinaudoti savo teisėmis, ir atsakyti į jūsų klausimus dėl antstolio funkcijas, nepaisant to, ar tai jūs prašėte antstolio imtis veiksmų, ar antstolis imasi veiksmų prieš jus).

Kiekvienoje **teisminėje apygardoje** veikia apygardos antstolių **asociacija** (*chambre/kamer*). Pagrindinės jos funkcijos yra užtikrinti, kad apygardos antstoliai laikytųsi profesinės drausmės taisyklių, jiems taikomų įstatymų bei teisės aktų ir spręsti galimus antstolių ginčus.

Taip pat veikia Belgijos nacionaliniai antstolių rūmai (*Chambre nationale des huissiers de justice de Belgique/Nationale Kamer van Gerechtsdeurwaarders van België*), kurių pagrindiniai **uždaviniai** yra:

užtikrinti, kad antstoliams būtų taikomos vienodos antstolių drausmės ir profesinio elgesio taisyklės;

ginti savo narių interesus ir

jiems atstovauti.

Daugiau informacijos galima rasti [Belgijos nacionalinės antstolių asociacijos](#) interneto svetainėje.

Kita

Teisėjams ir prokuratūros teisės pareigūnams talkina įvairūs administraciniai darbuotojai ir teisės specialistai: teismų sekretoriai ar teisės referentai.

Kiekviename teismo posėdyje teisėjui padeda **teismo sekretorius** (*greffier/griffier*). Teismo sekretorius padeda teisėjui pasiręsti darbui, pvz., parengia teismo posėdžiui reikalingą medžiagą. Per teismo posėdį jis rašo posėdžio protokolą ir užtikrina, kad visi reikalingi dokumentai būtų tinkamai parengti. Teismo sekretorius vykdo ir koordinuoja teismo raštinės (*greffe/griffie*) užduotis. Kiekvienas teismas turi raštinę, kuriai vadovauja vyriausiasis teismo sekretorius arba registratorius (*greffier en chef/hoofdgriffier*). Priklausomai nuo teismo dydžio raštinėje dirba vienas ar keli teismo sekretoriai. Teismo sekretoriams savo ruožtu gali talkinti administraciniai darbuotojai.

Teisės referentai (*référéndaires/referendarissen*) – tai teisininkai, padedantys teisėjams parengti sprendimus. Jie padeda nagrinėti bylas pagal vieno ar kelių teisėjų nurodymus ir yra šių teisėjų prižiūrimi. Teisės referentai nagrinėja bylos medžiagą, sprendžia išskeltus teisės klausimus, rengia sprendimų projektus.

Prokuratūros pareigūnai taip pat gali pasitelkti teisininkus, kad šie tvarkytų teisinius bylų aspektus. Šie teisininkai vadinami „*juristes du parquet/parquetjuristen*“. Jie vykdo teisinius tyrimus, valdo tyrimus, tvarko teisinius šaukimų ir pareiškimų aspektus pagal vieno arba kelių prokuratūros teisės pareigūnų nurodymus ir yra šių pareigūnų prižiūrimi.

Kiekviena prokuratūra turi sekretoriatą, kuriam vadovauja vyriausiasis sekretorius. Sekretoriai padeda teisės pareigūnams vykdyti tyrimus, tvarkyti dokumentus ir rengti bylos medžiagą. Jie atnaujina prokuratūros dokumentus ir registrus, saugo archyvus ir pan. Sekretorių skaičius priklauso nuo prokuratūros dydžio. Sekretoriams taip pat gali talkinti administraciniai darbuotojai.

Teismo raštinėse ir prokuratūrose dirba daug administracinių darbuotojų. Administraciniai darbuotojai tvarko nagrinėjamų bylų medžiagą, suveda duomenis į duomenų bazines. Kiti administraciniai darbuotojai tvarko gaunamą ir siunčiamą korespondenciją, nukreipia į prokuratūrą besikreipiančius asmenis.

Daugiau informacijos apie šias profesijas galima rasti [šiam dokumente](#) (376 Kb) [en](#).

Nemokamas teisinės konsultacijos teikiančios organizacijos

Kiekvienas pilietis gali gauti teisės specialistų **nemokamą pradinę teisinę konsultaciją**. **Pirminę teisinę pagalbą** (žr. pirmiau pateiktą informaciją) sudaro: praktinė informacija,

teisinė informacija,

pradinė teisinė nuomonė arba
siuntimas į specializuotą organizaciją.

Šiuo atveju klausimas nėra iš karto išspręsdžiamas, tik pateikiamos **pradinės rekomendacijos**. Teisinių grupės nuolat dirba teismuose, bendruomenės teisės centruose (*maisons de justice/justitieuizen*), kai kuriose savivaldybių tarnybose (*administrations communales/gemeentelijke diensten*), daugumoje viešųjų socialinės pagalbos centrų (*centres publiques d'action sociale/openbare centra voor maatschappelijk welzijn*) ir įvairiose teisines paslaugas teikiančiose asociacijose.

Daugiau informacijos pateikiama šiame internetiniame leidinyje: [Teisinė pagalba](#).

Geresnės galimybės kreiptis į teismą (*Un meilleur accès à la justice/Een betere toegang tot justitie*)

Teisinių duomenų bazės

Informacija pateikiama **Federacinės viešosios teisingumo tarnybos interneto svetainėje** (Teisingumo ministerija).

Federacinės viešosios teisingumo tarnybos portalas

Kategorijos

Informacija

Teisingumo sistema nuo A iki Ž;

Pareigūnas ryšiams;

Leidiniai;

Skundai;

Teismų adresai;

Pranešimai spaudai;

Statistika.

Teismų sistema

Teismai;

Prokuratūra;

Teritorinė jurisdikcija;

Teisėjų ir prokurorų patariamoji taryba (*Conseil consultatif de la magistrature/Adviesraad van de magistratuur*);

Teismų sistemos modernizavimo komisija (*Commission de modernisation de l'ordre judiciaire/Commissie voor de Modernisering van de Rechterlijke Orde*);

Teismų pertvarkymas.

Svarbios nuorodos

Federacinė viešoji teisingumo tarnyba

Paskutinis naujinimas: 17/11/2016

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos valstybės narės. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Europos Komisija neprisima jokios atsakomybės ar teisinių įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą ar nurodomą informaciją ar duomenis. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.